

HELLSTRÖM

Svea Hovrätt
Miljööverdomstolen
Birger Jarls torg 16
Riddarholmen, STOCKHOLM
Telnr 08 561 670 00

KLAGAN ÖVER DOMVILLA

Klagande: Brf Josephinagården, org nr 716411-7355
c/o Stefan Bognäs
Högbergsgatan 67, 118 26 STOCKHOLM

Ombud: Advokaten Anna Fernqvist Svensson
Hellström Advokatbyrå
Box 7305, 103 90 STOCKHOLM

Motpart: Staten genom Banverket, Östra banregionen, Projektenheten
Box 1070, 172 22 SUNDBYBERG

Ombud: Advokaterna Bo Nilsson och Karin Hernwall
Advokatfirman Åberg & Co
Box 16295, 103 25 STOCKHOLM

Avgörande: Miljödomstolens deldom den 30 april 2008, mål nr M 1761-07

Saken: Klagan över domvilla

Härmed får jag anmäla mig som ombud för Brf Josephinagården (nedan Josephinagården) och inge följande klagan över domvilla över miljödomstolens deldom den 30 april 2008, mål nr M 1761-07 (nedan Domen), Bilaga 1.

1. YRKANDEN

Josephinagården yrkar att Miljööverdomstolen undanröjer Domen samt avvisar Banverkets ansökan om tillstånd till bortledning av grundvatten från planerad spårtunnel m.m. för den s.k. Citybanan vid station Stockholm Södra på Södermalm i Stockholms kommun.

Josephinagården yrkar även ersättning för rättegångskostnader med belopp som senare kommer att anges.

2. GRUNDER

Josephinagården anser att Domen är fattad utifrån felaktiga förutsättningar. En ansökan om tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken skall enligt 6 kap. 1 § samma balk innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. En godtagbar miljökonsekvensbeskrivning är en processförutsättning (prop. 1997/98:45 Del 2 s. 65). Miljökonsekvensbeskrivningen som Banverket ingett i mål med nr M 1761-07 är ofullständig. Av miljökonsekvensbeskrivningen skulle även ha framgått vilka miljöeffekter i övrigt som verksamheten/projektet i sin helhet skulle kunna ge upphov till och inte enbart grundvattenbortledningen och infiltrationen. Utöver de geohydrologiska effekterna skall beaktas övriga störningar av tunneldrivningen. Arbetet med tunneldrivningen har betydelse för störningar i form av bl.a. vibrationer, buller och utsläpp till luft (kväveoxider) till följd av sprängningar samt buller och

utsläpp till luft (t.ex. kväveoxider och partiklar) till följd av uttransporter av sprängsten m.m. från tunnarna. Således skulle även miljöfarlig verksamhet ha beaktats i miljökonsekvensbeskrivningen. Om en miljökonsekvensbeskrivning har väsentliga brister kan det leda till att ansökan inte kan läggas till grund för en prövning och därför skall avvisas. Endast om bristerna är mindre kan dessa avhjälpas sedan ansökan ingetts. Enligt 34 kap. 1 § rättegångsbalken skall fråga om hinder för målets upptagande av rätten företas så snart anledning förekommer därtill. Rättegångshinder skall av rätten självant beaktas, om ej annat är stadgat. Miljödomstolen skulle därför ha tagit upp frågan om rättegångshinder och avgjort den sedan parterna fått tillfälle att yttra sig.

Josephinagården menar således att målet i miljödomstolen har tagits upp trots att det har förelagat ett rättegångshinder, som högre rätt haft att beakta självant vid ett överklagande. Det förhållandet att målet upptagits till prövning trots bristerna i miljökonsekvensbeskrivningen utgör också ett rättegångsfel. Domen skall därför med stöd av 59 kap. 1 § 1 st 1 p rättegångsbalken alternativt 59 kap. 1 § 1 st 4 p undanröjas och skall Banverkets ansökan om tillstånd till bortledning av grundvatten från planerad spårtunnel m.m. för den s.k. Citybanan vid station Stockholm Södra på Södermalm i Stockholms kommun avvisas.

3. UTVECKLING AV TALAN

Miljööverdomstolen avvisade i mål med nr M 8597-06, se Bilaga 2, Banverkets ansökan rörande den s.k. Bangårdstunneln med motiveringen att bristerna i den miljökonsekvensbeskrivning som ingått i Banverkets ansökan var så väsentliga att ansökan inte kunde läggas till grund för prövningen. Detta skedde utan att Banverket dessförinnan förelagts att komplettera sin ansökan. Parterna hade emellertid i Miljööverdomstolen yttrat sig i frågan om avvisning. Miljööverdomstolens beslut överklagades till Högsta domstolen.

Högsta domstolen har i beslut den 13 juni 2008 (mål nr Ö 2162-07), se Bilaga 3, anført bl.a. följande. En ansökan om tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken skall enligt 6 kap. 1 § samma balk innehålla en miljökonsekvensbeskrivning. Syftet med en miljökonsekvensbeskrivning är att identifiera och beskriva de direkta och indirekta effekter som den planerade verksamheten eller åtgärden kan medföra dels på människor, djur, växter, mark, vatten, luft, klimat, landskap och kulturmiljö, dels på hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt, dels på annan hushållning med material, råvaror och energi. Vidare är syftet att möjliggöra en samlad bedömning av dessa effekter på människors hälsa och miljön. (6 kap. 3 § miljöbalken.) Av stadgandet framgår att även indirekta effekter av en planerad verksamhet eller åtgärd skall identifieras och beskrivas. Enligt 6 kap. 9 § första stycket miljöbalken skall den myndighet som prövar en ansökan i ett mål där det krävs en miljökonsekvensbeskrivning även ta särskild ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller balkens krav. Myndigheten skall göra en fristående bedömning av miljökonsekvensbeskrivningen, antingen i ett särskilt beslut eller i samband med att målet eller ärendet avgörs. En godtagbar miljökonsekvensbeskrivning är en processförutsättning (prop. 1997/98:45 Del 2 s. 65). Enligt 34 kap. 1 § rättegångsbalken skall fråga om hinder för målets upptagande av rätten företas så snart anledning förekommer därtill. Rättegångshinder skall av rätten självant beaktas, om ej annat är stadgat. Det har alltså varit möjligt för Miljööverdomstolen att ta upp frågan om rättegångshinder och avgöra den sedan parterna fått tillfälle att yttra sig.

Högsta domstolen slog således fast att det var möjligt för Miljööverdomstolen i ovan nämnda mål att ta upp frågan om rättegångshinder och avgöra den sedan parterna fått tillfälle att yttra sig. Mot bakgrund av ovanstående och då den i Domen aktuella miljökonsekvensbeskrivningen inte innehåller någon redogörelse för huruvida verksamheten ger upphov till störningar i form av t.ex. buller och vibrationer borde

miljödomstolen ha avvisat Banverkets ansökan om tillstånd till vattenverksamhet. Om en miljökonsekvensbeskrivning har väsentliga brister kan det leda till att ansökan inte kan läggas till grund för en prövning och därför skall avvisas. Endast om bristerna är mindre kan dessa avhjälpas sedan ansökan ingetts. I enlighet med vad som anges ovan hade miljödomstolen en skyldighet att självant ta upp frågan om rättegångshinder och skulle ha avvisat ansökan eftersom miljökonsekvensbeskrivningen inte var fullständig.

Bristerna i miljökonsekvensbeskrivningen är, liksom fallet var i målet om Bangårdstunneln, så väsentliga att ansökan inte bort läggas till grund för prövningen. Av motsvarande skäl som grundat Miljööverdomstolens och Högsta domstolens ovan nämnda avgöranden skall Domen därför undanröjas och ansökan avvisas.

Fullmakt kommer att inges inom kort.

Stockholm den 21 november 2008

Anna Fernqvist Svensson

Bilagor:

1. Miljödomstolens deldom den 30 april 2008, mål nr M 1761-07
2. Miljööverdomstolens slutliga beslut den 20 april 2007, mål nr M 8597-06
3. Högsta domstolens beslut den 13 juni 2008, mål nr Ö 2162-07